

הקנוניה הנרקמת מאחורי הקלעים:

להחליט על סילוק ההתנחלות

ולהשאיר אותה במקומה למעשה

ממשלה להוריד את התנחלות קדום, מת- ייצבים גם צעירי המפד"ל, אנשי הליכוד, ואפילו חלק ניכר מאנשי ההתיישבות של ממשלת העבודה, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בכנס הניסיון שלהם שנערך בשבת האחרונה במושב עין-ורד.

העימות הפיזי הצפוי בין חיילי צה"ל וכוחות המיטרה לבין המתנחלים והמפד" גינים שיצטרפו אליהם, עלול לגרוף את המדינה לשרשרת מהומות שהפגנות קיי- סינג'ר והתנגשויות יום האדמה ייראו לידן כמישחקיילדים.

עימות כזה עלול לפרק מייד את הקוא- ליציה עליה נשענת ממשלתו של רבין. זבולון המר ויוסף בורג כבר הבהירו שהם יפרשו ממשלה שתחליט על פיגועי קדום. גם שמעון פרס לא השאיר כל מקום לספק. החלטה כזו עבור רבין תהיה התי- מודדות גלויה קודם כל עם שמעון פרס. שר-הביטחון לא הסתיר את דעתו שהוא חלוק בדעתו על ראשי-הממשלה בנושא קדום. לדעתו אין קדום מפריעה לשום אופציה שלום עם ירדן. כסתר ליבו ייתכן שפרס מקווה להגיע לעימות עם רבין בנושא זה, הנותן לו סיכוי להדיח את רבין מכיסאו ולגבש רוב בכנסת שיאלץ, בהיעדר ברירה, להכחיר אותו כראשי-ממשלה.

במסלגת העבודה תובע אף הוא לקבל החלטה בנושא זה.

לדעת ראשי מחנה זה, היתה הפרשה שהתקבלה בשעתו בעניין קדום תחילה ההירדרדות של סמכות הממשלה, שגרמה לסחף כללי בתדמית השלטון והעומדים בראשו. לפיכך על הממשלה לחזור בה מ- כניעתה לגוש-אמונים ותומכיה, להוכיח את החלטותיה ואת סמכותה ולפנות את המת- נחלים. הדברים התקפים שהשמיעו ה- שבע שר-החוק יגאל אלון - שבפעם האלף הכריז כי "יותר לא ישתוק" - ושר-המישפטים חיים צדוק, שבע "לפנות את קדום אפילו בכוח, בשם הדמוקרטיה ושילטון-החוק" אפיינו הלך רוח זה.

אלא שמעל הלחצים הפנימיים ריחף לחץ הרבה יותר משמעותי: הלחץ האמריקאי. הדברים לא נאמרו במפורש, אבל הם היו ברורים לכל. הם הובהרו ליצחק רבין בביקורו האחרון בארצות-הברית ולכל שאר מנהיגי ישראל בכל מיפגש שלהם עם אי- שיות אמריקאית פוליטית כלשהי.

ישראל נהנית עתה מפסקי-זמן של לחצים פוליטיים בשל מערכת הבחירות לנשיאות המתנהלת בארצות-הברית. פסקי זמן זה לא יימשך זמן רב. מייד כאשר

תוך ימים ספורים עשוי להתברר אם ממשלתו של יצחק רבין היתה רק אפיונה חולפת בתולדות המימשל בישראל, או ממשלה בעלת יכולת שילטון לטווח ארוך.

לממשלה, שידעה אולי יותר בעיות ומשברים מכל ממשלה קודמת בישראל, מצפה עתה המיבחן הקובע האמיתי, העלול לחרוץ, לשבט או לחסד, את המשך קיו- מה. הוא לא יתחולל סביב המחלוקת בעניין שחרם של עובדי-המדינה, הייחודיים והלא- ייחודיים. גם לא הוויכוח הציבורי סביב השאלה אם צריך היה או לא צריך להע- ינק את פרס ישראל לאורי זוהר ולמרדכי קירשנבאום. הוא שיקבע את גורלו של יצחק רבין כראשי-ממשלה.

יצחק רבין יקום או יפול, באחד השבוי- עות הבאים, בעת הוויכוח, וההכרעה שתצ- טרך לבוא בעקבותיו, בשאלת ההתנחלות של גוש-אמונים במחנה קדום ליד סבסטיה. המערכה הגורלית היתה צריכה להיפתח כבר השבוע. אולם מתוך החשש, האופייני

חבריה מדוע נכנעה גם הפעם. ואפילו יג- אל אלון, שעשה השבוע שרירים ואיים איומים, לא יילך עד הסוף, כפי שאי- למעשה, גשמת השבוע הקרקע המוסרי מתחת להכרזותיו של אלון בעניין קדום. היה זה אחרי שמתנחלי קריית-ארבע חשפו את הסיוע החתרני של יגאל אלון למתנח- לים הבלתי-חוקיים בקריית-ארבע, בניגוד לעמדת הממשלה בה כיהן.

באותה תקופה כיהן משה דיין כשר- הביטחון. בעימות בין הצבא והמתנחלים היה דיין מוכרח להתייצב לימין הצבא. אז רץ יגאל אלון אל המתנחלים, הפך את עצי- מן לפטרונם ואף הבטיח להם אספקת נשק "מתחת לשולחן". גילוי חלקו יגאל אלון בהיאחזות בדרכי-רמיה בחברון, כפי שנעשה השבוע על-ידי אהרון דולב ב- מעריב, פוסל את המעמד שמנסה יגאל אלון לקנות לעצמו בהצגת עמדה יוגית- קיצונית בעניין קדום. קדום התחילה ב- חברון.

קדום להתפור בו

רבין חושש מפילת אמשלתו ★ פרס מקווה להיבנות ממנה ★ אלון

אשחק מישחק כפול ★ צדוק מגבש את מעמדו כיוורש אפשרי

במצב זה, נותר יצחק רבין קרח מכאן ומכאן. אם ייצא לעימות בעניין קדום הוא מסכן את כס ראשי-הממשלה שלו. אם יתי- פשר וייכנע הוא יחוק את תדמיתה הסמר- טוטית של ממשלתו. כממשלה שבורת מ- כל החלטה, שהבטחה שלה אינה בטוחה ושאינו לה עוד כל סמכות בעיני העם. השאלה מי עשוי לרשת את מקומו של יצחק רבין, אם ייכנע או יילחם, נעשתה שוב אקטואלית. הופעתו התקיפה של שר- המישפטים חיים צדוק בכנס בית-ברל ב- שבת האחרונה, בה התגלה כאיש היחיד בממשלה המוכן להילחם באומץ על כבוד המדינה, שילטון-החוק ושמירת הדמוק- רטיה, הפכה אותו באופן טבעי למועמד הבלעדי לתפקיד במיקרה כזה.

אין לקנא ביצחק רבין, הנתון בין הרי פטיש והסדן. אם הוא בורח מהכרעה, הרי זה מתוך ידיעה ברורה שכל יום נוסף של בריחה הוא רווח נקי להמשך קיום שיל- טונו. כמו בתחום המדיני מנסה רבין גם כאן להרוויח זמן, תוך ניסיון לדחות את הקץ וצפייה לנס שיתרחש.

מאחורי-הקלעים נעשים עתה המא- מצים של הרגע האחרון כדי למנוע עימות ולדחות הכרעה שיהיה בה כדי להפיל את ממשלת-רבין. הכנס שנערך ב- סוף השבוע שעבר בביתו של שר-האוצר יהושע רביגוביץ, ושבו דובר על הצורך להשלים בין ראשי ממשלת העבודה ועל כך שאין תחליף למנהיגותו של יצחק רבין, נועד למעשה למצוא דרך לשביתת- נשק בעניין קדום.

כל אשפי הניסוח של השילטון מגויסים עתה כדי למצוא דרך שתאפשר לאכול את העוגה וגם לשמור אותה שלמה. ה- מטרה המוצהרת היא להתחמק שוב מהכי- רעה, לקבל החלטה שניתן יהיה לפרשה לכל כיוון.

ככל הנראה יימצא ניסוח לפיו ההתנח- לות בקדום אינה חוקית ואינה ישוב-קבע ולפיכך לא תאושר לה התרחבות. לעומת זה לא התקבל כל החלטה אופרטיבית ש- בעקבותיה יהיה צורך להשתמש בכוח כדי להוריד את התיישבות קדום ממקומה. הח- לטה מעין זו, בה תכריז הממשלה כי בעתיד לא תתיר עוד כל התנחלות פרטי- זנית בנושא קדום, עשויה - לדעת רבין ויועציו - לספק את האמריקאים לפחות לטווח קצר.

אין ספק שראשי הצועקים כיום למען פיגועי קדום ישלימו עם קנוניה טכטיסית מעין זו. מפ"ם תתפשר עימה ועם מצ- פונה מהר מאוד ותמצא דרך להסביר ל-

חבבה התמונה בארצות-הברית, היתבע ישראל לעשות צעדים לקראת הסדר כולל במיזרח-התיכון. הסדר זה, לדעת האמרי- קאים, יצטרך להתחיל בהסדר עם ירדן. כפי שהבהיר רק לאחרונה הסינטור יעקב יעבץ בביקורו בארץ, אם ישראל לא תכין לקראת מועד זה תוכנית ויזי- מה משלה, היא תיאלץ לקבל פיתרון כפוי. ארצות-הברית לא הסתירה, למרות מעי- רכת הבחירות לנשיאות, את ציפיותיה מי- ישראל בתחום זה. ישראל חייבת לעצב את תוכנית "הגבולות הבטוחים" שלה. דבריו של ציגו ארצות-הברית באו"ם ויליאם סקרנטון, בנאומו במועצת-הביטחון כי "התנחלות בגדה המערבית נחשבת על- ידי ממשלתי כמיכשול בדרך להצלחת משאומתן למען שלום צדוק וסופי... " היו יותר מרמז.

ואם היו שלא הבינו כראוי את הרמזים, באה התעקשותו של הנשיא פורד בעניין הסיוע לרביעי-הביניים כדי להבהיר לכל מי שמפקפק בכך באלה אמצעים יכולה אר- צות-הברית לשכנע את ישראל לזון לקי- ראת ניסיון הידרברות נוסף עם מדינות- ערב.

אילו היה הדבר תלוי רק ביצחק רבין או ברוב בממשלתו היתה ההכרעה נופלת מומן. מתנחלי קדום היו מפסונים מייד מ- המחנה הצבאי בו הם מבססים עתה את התנחלותם. אלא שפירושה של החלטה כזו עבור יצחק רבין היא קרב בכל החזיות. קודם כל תהיה זו הכרזת מילחמה גלויה על המחנה הלאומני הישראלי, הצובר כוח מיום ליום והמתגבש יותר ויותר כתנועה פאשיסטית עם כל הסממנים המאפיינים תנועה כזאת.

הפעם אין מדובר רק בהתמודדות עם גוש-אמונים. לצד אנשי גוש-אמונים, ה- מאיימים להתנגד בכוח לכל ניסיון של ה-

כל כך לממשלתו של רבין, לקבל הכ- רעות ייתכונות וקובעות, הוא נדחה בפעם נוספת. ייתכן שהוא ידחה בעוד שבוע ובעוד שבוע. תמיד ניתן יהיה למצוא תי- רוצים והצדקות לדחייה. אלא שאי-אפשר יהיה לברוח ללא סוף מהשאלה שהפכה יצאלת המפתח לקיומה של ממשלת רבין.

הצורך להכריע אם לפנות או להשאיר במקומו את מחנה המתנחלים בקדום, נר- בע לכאורה מלחצים פנימיים, ומהתמודדות כוחות אישית בתוך השילטון. מפ"ם, השר- תף הוטרר במערך, לוחצת בכל כוחה ה- מיפלגתי לפינוי ההתנחלות, תוך איומי סרישה מפוקפקים מהמערך. המחנה היוני

